

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
W SOSW DLA DZIECI NIEWIDOMYCH
I SŁABOWIDZĄCYCH
W KRAKOWIE, UL. TYNIECKA 6
NA ROK 2023/2024

MOTTO

„Possunt, necpossevidentur”

„Potrafią, chociaż wydaje się, że nie potrafią”

„Eneida” Wergiliusz

Spis treści

1. Podstawa prawna.....	4
2. Opis strategii wychowawczo-profilaktycznej realizowanej w SOSW.....	5
3. Sylwetka absolwenta.....	5
4. Założenia programu.....	6
5. Cele nadrzędne programu.....	8
6. Cele szczegółowe.....	8
7. Strategie realizacji celów.....	9
8. Zadania i sposoby ich realizacji – harmonogram działań.....	11
9. Obszary oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.....	22
10. Ewaluacja.....	24

Podstawa prawna programu i inne dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej uchwalona 2 kwietnia 1997 – art. 72.
2. Prawo oświatowe, jednolity tekst ustawy (Dz. U. 2023 r. poz. 900).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.(Dz. U. 2023 poz. 312).
4. Konwencja Praw Dziecka uchwalona 20.11.1989r.,ratyfikowana przez Polskę 30.04.1991r. – art. 3,19,33.
5. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 r., poz.1449z późn. zmianami).
- 6.Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami).
7. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2022 r.,poz. 1593).
8. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, jednolity tekst rozporządzenia (Dz.U.2020 poz.1309)
- 9.Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu – 9.11.1995 r (z późniejszymi zmianami).
10. Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie.
11. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.(Dz.U. 2022, poz.1700)

12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

2. Opis strategii wychowawczo-profilaktycznej realizowanej w SOSW.

Jesteśmy ośrodkiem szkół specjalnych, w którym kształcimy uczniów z niepełnosprawnością wzroku oraz z innymi sprzężonymi niepełnosprawnościami. Na pierwszym miejscu stawiamy cele rewalidacyjne, starając się zapewniać równość szans życiowych naszym uczniom. Zapewniamy rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży. Traktujemy każdego z nich indywidualnie i podmiotowo, stwarzając warunki niezbędne do optymalnego rozwoju. Pragniemy kształtować u młodzieży postawy pozwalające sprostać wyzwaniom samodzielnego życia oraz postawę patriotyzmu i poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnej otwartości na kulturę Europy i świata. Zwracamy szczególną uwagę na harmonijny rozwój psychospołeczny uczniów, kierowanie się wartościami i postawą etyczno-moralną, przestrzeganie norm społecznych, a także wzbogacanie ich zainteresowań. Rozwijamy umiejętności uzdalniające uczniów do podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Wspomagamy wychowawczą rolę rodziny szczególnie w kształtowaniu wrażliwości na prawdę i dobro oraz postaw szlachetności, zaangażowania społecznego, dbałości o zdrowie i świadomości ekologicznej. Systematycznie podnosimy jakość wsparcia dla uczniów i rodzin poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej. Szczególną troską otaczamy uczniów ukraińskich w związku z toczącą się wojną w Ukrainie. Promujemy kształtowanie zdrowego stylu życia, a także wspieramy rozwijanie umiejętności dbania o zdrowie psychiczne.

3. Sylwetka absolwenta.

Nasz Ośrodek dąży do wszechstronnego rozwoju ucznia i przygotowania go do pełnienia właściwej roli w społeczeństwie i rodzinie. Kształtuje postawy ukierunkowane na poznanie, akceptację oraz urzeczywistnianie wartości w odniesieniu do samego siebie oraz otoczenia. Zwraca szczególną uwagę na

wychowanie patriotyczne. Przygotowuje do wykonywania konkretnego zawodu i odnalezieniu się w otaczającej go rzeczywistości wśród osób pełnosprawnych.

W swoich oddziaływaniach wychowawczych dążymy do ukształtowania osobowości i postawy absolwenta, która cechuje się przede wszystkim:

- dojrzałością emocjonalną i intelektualną, zdolnością do podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- świadomością swych możliwości, zdolności i predyspozycji oraz ograniczeń,
- aktywnością i świadomym uczestnictwem w społeczeństwie osób pełnosprawnych, wrażliwością na potrzeby innych ludzi,
- ciekawością świata i zjawisk w nim występujących, dążeniem do samorozwoju i podnoszenia swoich umiejętności,
- ukształtowanym systemem wartości i poczuciem sensu życia,
- obroną przyjętych wartości i zasad moralnych,
- poszanowaniem wspólnego dobra i tradycji narodowych.

4. Założenia programu

1. Na podstawie diagnozy (ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli, analiza dokumentów, obserwacja, wywiady z rodzicami, pedagogami) aktualnych potrzeb uczniów oraz czynników chroniących i ryzyka występujących w naszym Ośrodku, jak również analizy wyników ewaluacji udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zostały wypracowane założenia programu na rok szkolny 2023/2024.

- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów.
- Wspieranie w zdobywaniu wiedzy.
- Wprowadzanie uczniów w świat kultury, sztuki, mediów.
- Kształtowanie postaw prorodzinnych, patriotycznych i prospołecznych oraz proekologicznych.

- Wychowywanie do wartości, w tym w czynieniu dobra, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
 - Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wynikającym z trudnej sytuacji rodzinno- zdrowotnej uczniów
 - Podejmowanie działań w ramach uniwersalnej i selektywnej profilaktyki uzależnień w tym zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych i innych używek, a także profilaktyki uzależnień od nowych mediów.
 - Promowanie odpowiedzialnego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych w tym krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie.
 - Przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej.
 - Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom w związku z wojną w Ukrainie.
 - Działania prozdrowotne – rozwijanie umiejętności dbania o zdrowie psychiczne oraz promowanie zdrowego stylu życia.
 - Wspomaganie wychowawczej roli rodziny, podnoszenie kompetencji wychowawczych poprzez konsultacje, porady, przekazywanie informacji i inne.
 - Zacieśnienie współpracy wewnątrzszkolnej i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach.
2. Program jest skierowany do wszystkich uczniów SOSW, ich rodziców i nauczycieli.
 3. Program stanowi całość ze Statutem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie.
 4. Realizatorami programu są: wychowawcy klas i internatu, pedagodzy szkolni, psychologowie szkolni, nauczyciele i specjaliści – tyflopodagodzy.

5. Cele nadrzędne programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska na terenie Ośrodka.
2. Wszechstronna analiza i diagnoza potrzeb poszczególnych uczniów w oparciu o rozpoznanie sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i szkolnej uczniów.
3. Systematyczna ewaluacja diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka u uczniów, rodziców i opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki.
4. Dostosowanie metod, działań i procedur do wyników oraz wniosków z każdorazowej ewaluacji diagnozy.
5. Wsparcie i pomoc uczniom z Ukrainy w związku z trwającą wojną.

6. Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Pomoc nowym uczniom w adaptacji do warunków życia: odnalezieniu się w rzeczywistości szkolnej, internatowej, integracji z rówieśnikami.
2. Promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia.
3. Rozwijanie umiejętności nazywania i rozwiązywania trudnych problemów, respektowania norm społecznych, kształtowanie poczucia własnej wartości, postawy asertywnej, prawidłowej samooceny.
4. Nauka bądź doskonalenie umiejętności społecznych: wyrażania uczuć i emocji, radzenia sobie ze stresem, komunikacji z rówieśnikami i dorosłymi itd.
5. Zwracanie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo uczniów i zapobieganie zachowaniom niepożądanym.
6. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat skutków stosowania środków psychoaktywnych i innych używek oraz w umiejętność radzenia sobie z presją otoczenia. Zwiększanie świadomości na temat pozytywnych skutków życia bez nałogów.
7. Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych z uwzględnieniem zagrożeń związanych z cyberprzemocą. Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

8. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat innych zagrożeń XXI w: zagrożenia klimatyczne, choroby cywilizacyjne itd.
9. Kształtowanie osobowości ucznia w oparciu o kulturę i tradycję narodową, cywilizację europejską oraz uniwersalne, ogólnoludzkie zasady etyki.
10. Pomoc w hierarchizowaniu wartości – kształtowanie człowieka szlachetnego, rodzinnego, zaangażowanego społecznie, dbającego o zdrowie i klimat.
11. Zwracanie szczególnej uwagi na kształtowanie postawy patriotycznej i udział uczniów w obchodach świąt państwowych, angażowanie uczniów w projekty lokalne (m.in. Pomnik Orłąt Lwowskich).
12. Ścisła współpraca z rodzicami uczniów, w zakresie precyzowania potrzeb dzieci.
13. Angażowanie się całego grona pedagogicznego w realizację programu profilaktyczno-wychowawczego.

7. Strategie realizacji celów

1. Strategia informacyjna – wykorzystywanie w pracy z uczniem treści z różnych dziedzin wiedzy w taki sposób, aby dostarczone informacje sprzyjały powstrzymaniu się od zachowań ryzykownych lub wycofywaniu się z nich, ewentualnie ograniczaniu ich.
2. Strategia edukacyjna – korzystanie z metod i technik sprzyjających rozwijaniu umiejętności psychospołecznych uczniów: pozytywne mechanizmy obronne, radzenie sobie ze stresem, nazywanie i rozwiązywanie problemów, inne.
3. Strategia alternatyw – organizacja szerokiej oferty zajęć i imprez umożliwiających uczniom zaangażowanie się w działalność akceptowaną społecznie, a jednocześnie dającą satysfakcję oraz poczucie sukcesu i pozwalającą na odreagowanie negatywnych emocji.
4. Strategia interwencyjna - praca terapeutyczna z dzieckiem w sytuacji kryzysowej na terenie SOSW, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz nieletnich i ich rodzin:
 - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 3 w Krakowie.
 - Sądy Rodzinne; kuratorzy zawodowi i społeczni.
 - Policja.
 - Straż Miejska.
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

- MOPS, GOPS, PCPR.
- Małopolskie Centrum Profilaktyki Uzależnień.
- Sanepid.

5. Wykorzystywanie elementów programów profilaktycznych.

6. Szkolne imprezy i uroczystości okolicznościowe.

8. Zadania i sposoby ich realizacji – harmonogram

STRATEGIE DZIAŁANIA	DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	PLANOWANE FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
I.Strategia informacyjna.	<p>1.Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami w SOSW. Wyposażenie ich w wiedzę na temat procedur obowiązujących w Ośrodku gwarantujących im bezpieczeństwo.</p> <p>2.Opracowanie projektu tematyki godzin wychowawczych na cały rok szkolny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie z uczniami na godzinach wychowawczych ich obowiązków i praw wynikających ze Statutu Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania. • Informowanie o regulaminach pracowni klasowych oraz obowiązujących przepisach BHP. • Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka. • Realizacja godzin wychowawczych. 	<p>Wychowawcy klas.</p> <p>Wychowawcy klas i internatu, nauczyciele przedmiotu.</p> <p>Wychowawcy klas.</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok szkolny</p>
	<p>3. Promowanie zdrowego stylu życia kształtowanie nawyków dbania o własne zdrowie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z zasadami higieny pracy oraz higieny osobistej. • Przeprowadzenie prelekcji dotyczących zmian zachodzących w organizmie podczas dojrzewania - w 	<p>Wychowawcy klas.</p> <p>Nauczyciele przedmiotu.</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok szkolny</p>

		<p>ramach przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych: <p>- elementy programu „Trzymaj formę”, - warsztaty i lekcje wychowawcze na temat zdrowego żywienia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zachowań sprzyjających zdrowiu psychicznemu. • Choroby cywilizacyjne XXI w. • Zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych oraz sposoby przeciwdziałania. • Dzień Sportu –propagowanie zdrowego stylu życia i wypoczynku. • Pogadanki nt. bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji. • Spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, innymi prelegentami i terapeutami spoza SOSW w obszarach: odpowiedzialność nieletnich wobec prawa, rola i zadaniach policji, 	<p>Wychowawcy klas i internatu, nauczyciele przedmiotu.</p> <p>Pedagodzy, psycholodzy Pielęgniarka szkolna Wychowawcy klas i internatu.</p> <p>Nauczyciele wf-u.</p> <p>Wychowawcy klas, internatu, policja.</p> <p>Wychowawcy klas, internatu, policja, Straż Miejska.</p>	<p>Terminy do uzgodnienia</p>
--	--	--	---	-------------------------------

		<p>zachowania w sytuacji zagrożenia, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczne spędzanie czasu wolnego, profilaktyka uzależnień behawioralnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie nawyku ostrożności w sytuacjach nawiązywania nowych znajomości. • Doskonalenie umiejętnego reagowania w sytuacjach kryzysowych (udzielanie pierwszej pomocy, znajomość telefonów alarmowych, zachowanie podczas klęsk żywiołowych, w czasie epidemii itp.). 		<p>Terminy do uzgodnienia w miarę możliwości i dyspozycyjności</p>
--	--	--	--	--

<p>II. Strategia interwencyjna.</p>	<p>1. Diagnoza społeczności szkolnej ze względu na potrzeby w zakresie oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych:</p> <p>- określenie czynników ryzyka występujących u poszczególnych uczniów związanych z sytuacją rodzinno-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wywiad dotyczący sytuacji rodzinnej, szkolnej, rówieśniczej i zdrowotnej każdego ucznia: <ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z rodzicami, opiekunami dziecka. - informacje uzyskane z poprzedniej szkoły wychowanka. • Szczegółowa analiza dokumentacji 	<p>Pedagodzy, psycholodzy Pielęgniarka szkolna Wychowawcy klas i internatu.</p>	<p>Wrzesień Październik</p>
-------------------------------------	--	--	---	---------------------------------

	<p>zdrowotną, szkolną oraz sytuacją na świecie – dobór adekwatnych środków zaradczych</p> <p>- określenie czynników chroniących ucznia związanych z sytuacją rodzinno-zdrowotną, szkolną oraz sytuacją na świecie.</p> <p>- rozpoznanie stopnia zagrożenia (rodzaj profilaktyki) w odniesieniu do konkretnych wychowanków.</p>	<p>medycznej, pedagogicznej, innej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indywidualna rozmowa z dzieckiem. • Obserwacja dziecka bierna i uczestnicząca. • Konstruowanie procedur, dobór metod oraz sposobów postępowania z uczniami w oparciu o wyniki ewaluacji diagnozy sytuacji potrzeb uczniów oraz czynników chroniących i ryzyka. • Ankiety diagnostyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli. 	<p>Pedagodzy, psycholodzy.</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Czerwiec</p>
	<p>2. Udzielanie wsparcia uczniom w sytuacjach kryzysowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania terapeutyczne. • Rozmowy wychowawcze z uczniem. • Interwencje pedagogiczne. • Rozmowy indywidualne z rodzicami i opiekunami prawnymi ucznia. 	<p>Pedagodzy, psycholodzy Wychowawcy klas i internatu.</p>	<p>W zależności od potrzeb</p> <p>Cały rok szkolny</p>
	<p>3. Współpraca ze środowiskiem domowym uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne kontakty z rodzicami uczniów: - współpraca w realizacji diagnozy potrzeb dzieci oraz określaniu czynników chroniących i ryzyka 	<p>Wychowawcy klas i internatu, pedagogzy i psycholodzy szkolni, nauczyciele.</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje dla rodziców wspomagające wychowawczą rolę rodziny szczególnie w kształtowaniu wrażliwości na prawdę i dobro oraz rozwijanie postaw: szlachetności, zaangażowania społecznego, dbałości o zdrowie i świadomości ekologicznej. - respektowanie potrzeb odbywania praktyk religijnych przez uczniów. - angażowanie rodzin uczniów w życie Ośrodka. 	<p>Wychowawcy klas, Pedagodzy i psycholodzy szkolni.</p>	Cały rok szkolny
	4. Współpraca z instytucjami wspomagającymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakty z pracownikami instytucji 	<p>Pedagodzy i psycholodzy szkolni.</p>	Cały rok szkolny

III. Strategia edukacyjna.	<p>1. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywania problemów, • rozwijania poczucia własnej wartości, samoakceptacji i postawy asertywnej, • wyrażania uczuć i emocji, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dla uczniów obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> - naukę konstruktywnego rozwiązywania konfliktów – sposoby reagowania na zaczepki i wyzwiska bez używania agresji, - naukę i utrwalanie zachowań asertywnych w różnych sytuacjach życiowych, 	<p>Wychowawcy klas i internatu, pedagogzy i psycholodzy szkolni, rodzice.</p>	Cały rok szkolny
----------------------------	--	--	---	------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, • przestrzegania norm społecznych. <p>2. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnianie poczucia własnej wartości i samoakceptacji, - wskazywanie sposobów kontroli negatywnych emocji oraz skłonności do zachowań agresywnych, - kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla różnych poglądów, kultur, pochodzenia itp. - kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń we współczesnym świecie, • Warsztaty prowadzone przez specjalistów z zewnątrz. • Modelowanie zachowań pożądanych – „System wzmocnień pozytywnych” • Zajęcia integrujące grupę – gry, wycieczki, imprezy. • Trening Umiejętności Społecznych • Umożliwienie uczniom realizującym nauczanie indywidualne oraz WIZE integrację z rówieśnikami poprzez włączanie w życie klasy i internatu. 	<p>Pedagodzy i nauczyciele.</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele nauczania indywidualnego.</p>	<p>Październik</p> <p>Termin do uzgodnienia</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Zgodnie z kalendarzem imprez</p>
	<p>3. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie wiedzy uczniów na 	<p>Psycholodzy i pedagodzy szkolni.</p>	<p>W zależności od potrzeb, cały rok</p>

		<p>temat stresu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trening umiejętności radzenia sobie ze stresem i zapobieganie jego niekorzystnym skutkom – spotkania w grupach i indywidualne. 		szkolny
	4. Zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z uzależnieniami.	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie uczniom rzetelnej i dokładnej (dostosowanej do poziomu odbiorcy) wiedzy dotyczącej zagrożeń związanych z uzależnieniami, w tym behawioralnymi – pogadanki, warsztaty, lekcje wychowawcze, konkursy wewnątrzszkolne. • Warsztaty prowadzone przez specjalistów spoza SOSW. • Wdrażanie do asertywnej postawy – „nie palę, nie używam” – jestem wolny od uzależnienia. • Filmowy pakiet edukacyjny „Lekcje przestrogi” i „Nie zamykaj oczu”. 	<p>Psycholodzy i pedagodzy szkolni, Pielęgniarka szkolna, nauczyciele biologii, Wychowawcy klas i grup internatowych.</p> <p>Pedagodzy i psycholodzy, nauczyciele, wychowawcy.</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>W zależności od potrzeb i możliwości</p>
	5. Przygotowanie do korzystania z multimedialnych środków przekazu.	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie informacji dotyczących uzależnienia od telewizji i komputera (gier komputerowych, Internetu, mediów 	<p>Wychowawcy klas, pedagodzy i psycholodzy szkolni, rodzice.</p>	Cały rok szkolny

		<p>społecznościowych).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczenie radzenia sobie z manipulacją w środkach masowego przekazu (reklamy). - Przedstawienie zagrożeń, jakie niosą współczesna kultura i wirtualna rzeczywistość (portale społecznościowe). - Kształtowanie umiejętności wartościowania mediów oraz selektywnego i krytycznego ich wykorzystania. - Ukazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. <p>- Utrwalanie wiedzy dotyczącej zasad korzystania z Internetu na terenie placówki (ochrona przed stronami promującymi agresję, przemoc, wulgarne słownictwo i pornografię).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Filmowy pakiet edukacyjny „Lekcje przestrogi” i „Nie zamykaj oczu”. 		
	6. Indywidualizacja pracy z uczniem, rozpoznawanie jego mocnych stron i	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruowanie Wielospecjalistycznej Oceny 	Pedagodzy szkolni Wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok szkolny Wrzesień

	pojawiających się trudności.	<p>Funkcjonowania Ucznia oraz Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie Wielospecjalistycznej Okresowej Oceny Funkcjonowania Ucznia. 	pedagodzy, psychologdy, specjaliści	Styczeń, czerwiec
--	------------------------------	--	-------------------------------------	-------------------

VI. Strategia alternatyw.	1. Przeciwdziałanie skutkom niepowodzeń szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja szerokiej gamy zajęć kompensacyjno-korekcyjnych i wyrównawczych. • Wdrażanie do samopomocy uczniowskiej. • Wolontariat uczniowski. 	Wychowawcy klas, internatu, pedagogzy i psychologzy szkolni, pielęgniarka szkolna, zaproszeni prelegenci, rodzice.	Wrzesień – Czerwiec
	2. Dbanie o prawidłowy przebieg procesu rewalidacji uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Oferta zajęć rewalidacyjnych, • Współpraca wychowawcy z terapeutami i pionem psychologiczno– pedagogicznym. 	Wychowawcy klas, terapeuci widzenia, orientacji w przestrzeni, terapii pedagogicznej, logopedzi, rehabilitanci, psychologzy, pedagogzy.	Wrzesień – Czerwiec
	3. Motywowanie uczniów do zaangażowania się w różnorodne formy	<ul style="list-style-type: none"> • Koła zainteresowań, imprezy, wycieczki itp. 	Wychowawcy klas, internatu, pedagogzy i	Wrzesień – Czerwiec

	<p>działań pozalekcyjnych.</p> <p>4. Współpraca z instytucjami i organizacjami kształtującymi i wspierającymi wychowanków w dążeniu do samodzielności:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa indywidualna, zachęta. • Wolontariat. • Związek Harcerstwa Polskiego, • Polski Związek Niewidomych, • Kluby sportowe, • Współpraca z parafią św. Stanisława Kostki, na terenie której znajduje się Ośrodek. • Klub Absolwenta 	<p>psycholodzy szkolni, Opiekunowie kół zainteresowań.</p> <p>Wychowawcy klas i internatu.</p>	<p>Wrzesień – Czerwiec</p>
	<p>5. Współpraca z Samorządem Uczniowskim.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o dobre imię SOSW. • Współdziałanie w organizowaniu i prowadzeniu uroczystości szkolnych w SOSW. • Czuwanie nad przestrzeganiem praw i obowiązków ucznia. • Prowadzenie gazetki szkolnej. • Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w nauce. • Troska o estetyczny wygląd klas i pokoi w internacie. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych. 	<p>Samorząd Uczniowski i opiekunowie samorządu.</p>	<p>Wrzesień – Czerwiec</p>
<p>V. Programy profilaktyczne realizowane w</p>		<ul style="list-style-type: none"> • „Trzymaj formę, zdrowo żyj”. 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele</p>	<p>Wrzesień – Czerwiec</p>

placówce.		<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty prowadzone przez specjalistów spoza SOSW. 	przedmiotów, wychowawcy internatu, pedagodzy i psychologzy szkolni.	
VI. Szkolne imprezy i uroczystości okolicznościowe		<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoczęcie roku szkolnego • Ślubowanie klas pierwszych • Święto Komisji Edukacji Narodowej • Święto Niepodległości • „Mikołajki” • Wigilia • Miesiąc Pamięci Narodowej • Rocznica Konstytucji 3 Maja • Międzynarodowy Dzień Dziecka • Zakończenie roku szkolnego 	Wychowawcy klas i internatu oraz nauczyciele.	Wrzesień – Czerwiec

9. Obszary oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego zakłada wypracowanie umiejętności w poszczególnych sferach:

Sfera intelektualna:

- Uczeń posiada wiedzę i umiejętności określone programem szkoły w stopniu, na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje.
- Posiada umiejętności uczenia się, wykorzystania różnych źródeł i technik naukowych, zastosowania wiedzy w praktyce.
- Potrafi stać się odpowiedzialny za własną naukę.
- Rozpoznaje własne zdolności nie tylko intelektualne i artystyczne, ale także predyspozycje, takie jak: odporność psychiczna, cierpliwość, zmysł organizacyjny itp. oraz umiejętność ich wykorzystywania.
- Akceptuje własne ograniczenia i uczy się je przekraczać.
- Potrafi skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, poprawnie posługiwać się językiem ojczystym, być przygotowanym do publicznych wystąpień.

Sfera emocjonalna:

- Ma poczucie własnej wartości, godności i odpowiedzialności.
- Jest w pełni świadomy więzi społecznych łączących go z rodziną, klasą, szkołą, środowiskiem osób z dysfunkcją wzroku.
- Nie czuje obaw przed wyrażaniem wątpliwości, krytycznego stosunku do rzeczywistości.
- Wyraża niezgodę na wszelką przemoc i reaguje na nią.
- Potrafi dzielić się swoim doświadczeniem, udzielać pomocy i wsparcia, a jednocześnie być asertywnym.
- Podejmuje odpowiednie decyzje i dokonuje właściwych wyborów.
- Prezentuje wysoką kulturę osobistą i trwałe nawyki dobrego wychowania.
- Ma potrzebę aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska zarówno niewidomych, jak i Krakowa.
- Poznaje bogactwo kultury narodowej oraz jej związki z kulturą Europy.
- Umiejętnie korzysta ze środków masowego przekazu oraz z narzędzi i zasobów cyfrowych.
- W odpowiednim dla siebie zakresie osiąga samodzielność.
- Prezentuje swoją wartość i umiejętności.
- Rozbudza w sobie potrzebę ciągłego rozwoju.

Sfera moralno-społeczna:

- Szanuje wolność innych, jest tolerancyjny.
- Zna i szanuje dziedzictwo ludzkości ze szczególnym uwzględnieniem zasług wybitnych osób niewidomych.
- Ma szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci.
- Zna zasady pracy zespołowej, komunikacji interpersonalnej.
- Zna metody i techniki negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.
- Jest odporny na działalność grup nieformalnych (sekty, subkultury, zorganizowane grupy przestępcze).
- Dbą o wspólne dobro, wykazuje się patriotyzmem i troską o losy lokalnej społeczności.
- Potrafi rozwiązywać problemy w twórczy sposób, wyraża gotowość do zmian
- Posiada orientację w zakresie podstaw prawa i ekonomii.
- Wybiera własną drogę życiową, aktywnie szuka pracy, zna zasady autoprezentacji.
- Ma ukształtowaną świadomość ekologiczną.
- Szanuje symbole wszystkich religii.

Sfera duchowa:

- Uczeń szanuje wartości społeczne, tradycję narodową i Ojczyznę.
- Ma pozytywny stosunek do wartości i umiejętności przekazywanych mu przez nauczycieli i wychowawców.
- Dbą o rozwijanie wartości etyczno-moralnych, poznawczych i kulturowych, w tym czynienia dobra.
- Stara się o rozwój wartości poznawczych: posiadanej wiedzy, odkrywczosci, samodoskonalenia i własnej twórczości.
- Jest patriotą, bierze udział w uroczystościach szkolnych, jak najlepiej przygotowuje się do lekcji.

Sfera zdrowotna:

- Potrafi obserwować i oceniać własny stan zdrowia, stosuje się do zaleceń lekarskich.
- Na co dzień stosuje się do zasad higieny osobistej.
- Właściwie rozumie granice między samodzielnością i bezpieczeństwem (zasady orientacji, samoobsługi).
- Zna i stosuje zasady profilaktyki zdrowotnej, w tym zdrowia psychicznego.

Dbą o własną kondycję fizyczną.

- Bierze udział w realizacji programów profilaktycznych i stara się wykorzystać uzyskaną wiedzę w praktyce.
- Świadomie wybiera kierunek kształcenia i przyszłą pracę zgodną z możliwościami zdrowotnymi.

10. Ewaluacja:

Sposoby ewaluacji:

- Pozyskiwanie informacji poprzez spotkania z rodzicami, uczniami, nauczycielami i pracownikami szkoły.
- Wnioski nadzoru pedagogicznego.
- Analiza dokumentów uczniów.
- Opracowanie wyników ankiet diagnostycznych.

OPRACOWANIE:

MARTA HADUCH
KATARZYNA KUŚMIRSKA
GRAŻYNA SOBALA
MAŁGORZATA SŁOMKA
DOROTA WRONA
MONIKA WITANOWSKA